

KOMMUNALVALSPROGRAM 2025

Inför kommunalvalet 2025 har Sydkustens landskapsförbund satt upp målsättningar inom fyra kärnområden

- **Småbarnspedagogik**
- **Utbildning**
- **Morgon- och eftermiddagsverksamhet**
- **Kulturutbud och konstundervisning**

Syftet för Sydkustens landskapsförbund är att främja den svenskspråkiga befolkningens allmänna och gemensamma intressen, bevaka och bereda de svenska utbildningspolitiska frågorna samt främja de svenska kultursträvandena i verksamhetsområdet. Sydkustens landskapsförbund r.f. har 16 medlemskommuner i södra Finland.

1. Småbarnspedagogik

Småbarnspedagogiken är meningsfull och **viktig för barnen, för familjerna och för samhället**. Samtidigt har kommunerna utmaningar att hitta personal till branschen, enligt en kartläggning av svenskspråkig småbarnspedagogik i Finland 2024 ([Sydkustens Landskapsförbund, 2024](#)).

Det behövs kommunala satsningar och prioriteringar för att skapa goda förutsättningar för personalens arbete. En **fungerande småbarnspedagogik lockar till sig personal** och erbjuder arbetsplatser där personalen både trivs och kan förverkliga sitt uppdrag och den har **betydande effekter för barnen** i vårt samhälle.

Det är nödvändigt att målmedvetet arbeta för att lösa småbarnspedagogikens behov av personal. Vi behöver få fler unga att söka sig till utbildningarna inom branschen. Genom flexibla lösningar kan kommunen erbjuda personal utan utbildning möjlighet att studera till behörighet inom småbarnspedagogik.

Vi behöver alla **synliggöra småbarnspedagogiken på ett positivt sätt** och lyfta dess relevans i samhället för att öka intresset för branschen.

2. Utbildning

För att skolan ska fungera behövs det kontinuerligt nya klasslärare, ämneslärare, speciallärare, studie- och elevhandledare. Tillgången till lärare är ojämn i kommunerna och i synnerhet behövs fler ämneslärare inom snar framtid. Flera lärare lämnar branschen genom pensionering de närmaste åren samtidigt som ett ökande antal byter bransch.

Brist på behörig personal inom skolan är ett hot mot **barnens rättighet att få en bra undervisning** och den utvidgade läroplikten ställer krav på skolan och på personalen.

Kommunerna har små möjligheter att påverka själva utbudet av utbildning i pedagogik. Men de kan underlätta möjligheten för sin personal att delta i **behörighetsgivande utbildning och fortbildning**. Det behövs ett kontinuerligt samarbete mellan kommuner och utbildningsanordnare för att avhjälpa situationen.

Lärarna behöver arbetsro i skolan. Det finns skillnader i hur elever lär sig och det här förutsätter att lärare har mera tid för varje elev och för handledning i klassrummet. **Tillgång till stöd och specialpedagogik** är viktigt och grupperna får inte vara för stora.

Eleverna har **rätt till adekvata läromedel** också på svenska och till den utrustning som behövs för att de ska klara skolan. Fortsatta satsningar på läs- och skrivfärdigheter stärker elevernas inläring och förmåga att vara delaktiga i samhället.

Minskat elevunderlag tenderar att leda till ett glesare skolnät. Då kan elevernas dagar bli långa på grund av skolresorna. Barnen ska också ha möjlighet till en meningsfull fritid och få ta del av hobbyverksamheter under vardagarna för att kunna utvecklas som människor.

3. Morgon- och eftermiddagsverksamhet

Eftermiddagsverksamhetens betydelse för barnen i årskurs 1 och 2 är stor. 75 procent av de svenskspråkiga barnen i åk 1 och över 60 procent av barnen i åk 2 deltar i eftermiddagsverksamheten.

Andelen barn på eftis ökar enligt Sydkustens kartläggning år 2024.

Morgon- och eftermiddagsverksamheten är en viktig del av skoldagen. Kommunen behöver se till att verksamheten har både **ekonomiska resurser och ändamålsenliga utrymmen**. Ett tätare samarbete mellan skola och eftermiddagsverksamhet behövs.

I nuläget har flera ledare inom verksamheten osäkra arbetsförhållanden med snuttifierade arbetsavtal och låga löner. De jobbar ofta ensamma med ansvar för stora barngrupper där **behoven av stöd är lika stora som i klassrummen**.

Genom att knyta personalen inom morgon- och eftermiddagsverksamheten till skolans övriga verksamhet kan man **förbättra arbetsförhållandena** och erbjuda en kontinuerlig trygg skolvardag för de yngsta i skolan.

4. Kulturutbud och konstundervisning

Kommunens invånare har rätt till ett levande kulturliv. Möjligheter att utöva och ta del av konst och kultur samt mångsidiga bibliotekstjänster är **centrala för invånarnas välmående** i alla åldrar och livsskeden. Behoven av skapande verksamhet och kulturupplevelser försvinner inte, utan blir snarare större i ekonomiskt sämre tider.

En aktiv och ambitiös kulturverksamhet i kommunerna ökar invånarnas livskvalitet och stärker ortens dragningskraft.

Kommunens barn och unga har rätt till en **välplanerad kulturläroplan och grundläggande konstundervisning** på lika

villkor. **Ett brett utbud av olika konstformer** ger de unga meningsfull fritidsverksamhet och uttrycksmöjligheter, samt stärker deras förmåga att hantera sina liv och fungera konstruktivt i samhället.

Kommunen behöver **säkra tillgången till utrymmen för kultur** och synliggöra den verksamhet som utövas där.

Det behövs ett **ökat samarbete mellan kommuner och välfärdsområden** kring kultur för äldre och för personer med specialbehov. Kultur på svenska gagnas av samarbete över kommungränserna och av nya initiativ.